

Érdi Bálint

ELTE Csillagászati Tanszék

Keplertől Keplerig

Bláthy Ottó Informatikai Szakközépiskola

Budapest, 2014. január 22.

www.meetthescientist.hu

Égi mechanika

Hogyan mozognak az égitestek?

Keplertől Keplerig

Miért érdekes?

Régen: helymeghatározás tengeren

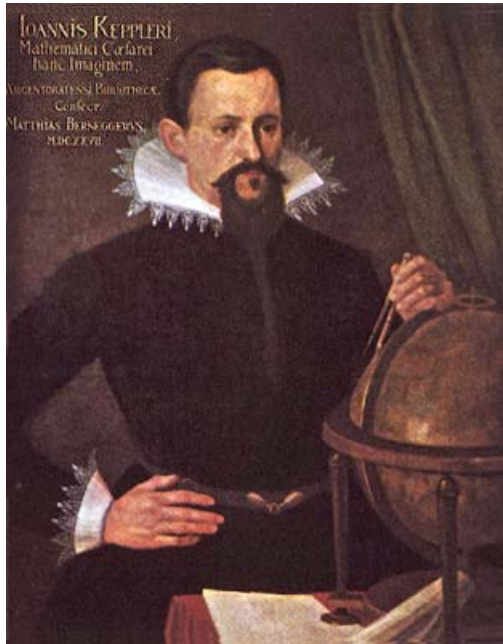

Ma: GPS

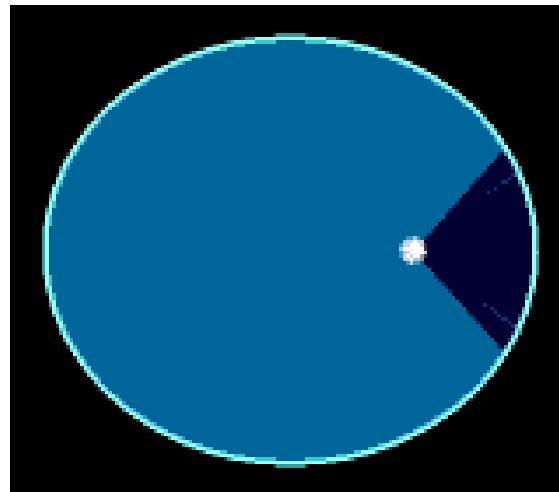

Kis történelem

Johannes Kepler (1571-1630)

Kepler-törvények

Isaac Newton (1642-1727)

általános tömegvonzás törvénye

Magyar égi mechanikusok

Szebehely Győző

(1921 Budapest -1997 Austin)

Apollo program: a Holdhoz vezető
pályák

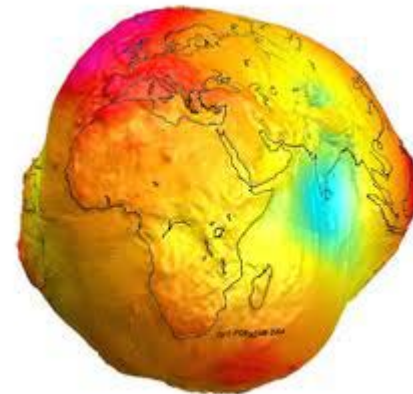
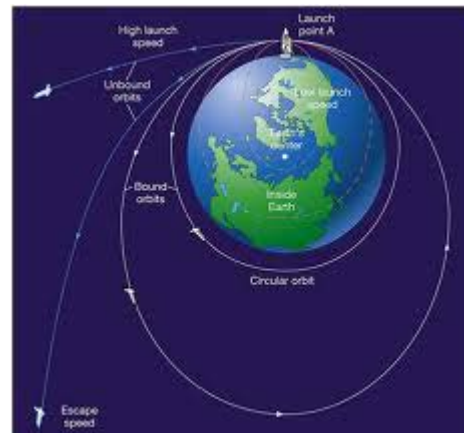
Austini Texas Egyetem
Űrmérnöki Intézet

Izsák Imre
(1929 Zalaegerszeg – 1965 Párizs)

Föld gravitációs terének meghatározása
műholdak pályáiból

A Földre veszélyes aszteroidák

2013.02.15 orosz meteor

Meteorit kráterek a Földön

184 nagy

Honnan
jönnek?

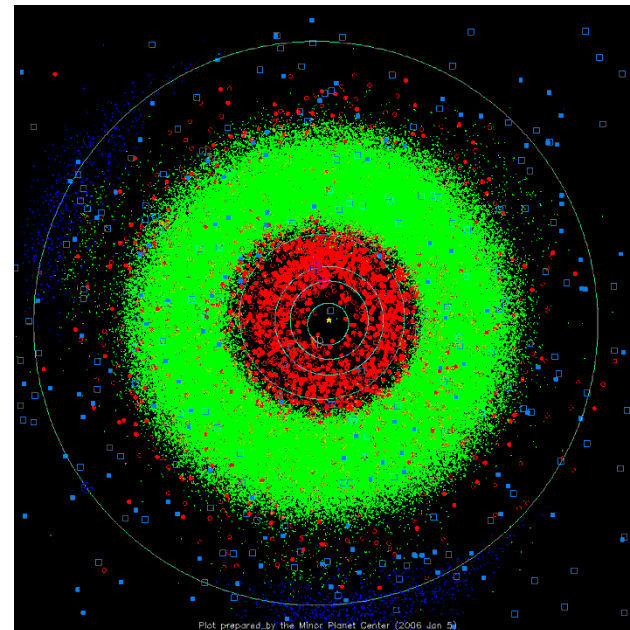

A belső Naprendszer

THE MIDDLE SOLAR SYSTEM

This animation shows the motion of the middle part of the solar system over a two-year time period. The sun is at the center and the orbits of the planets Mercury, Venus, Earth, Mars and Jupiter are shown in light blue (the locations of each planet are shown as large crossed circles). Comets are shown as blue squares (numbered periodic comets are filled squares, other comets are outline squares). Main-belt minor planets are displayed as green circles, near-Earth minor planets are shown as red circles.

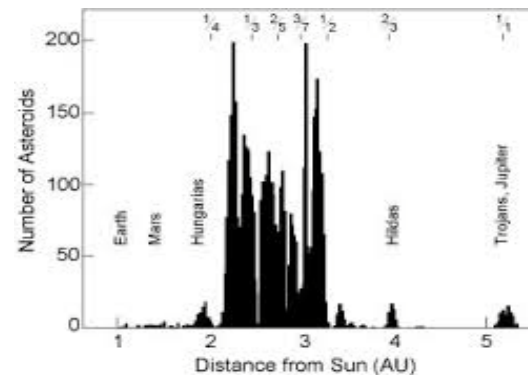
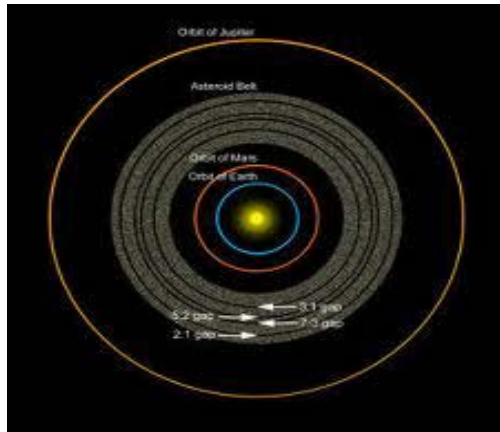
The individual frames were generated on an OpenVMS system, using the PGLOT graphics library. The animation was put together on a RISC OS 4.03 system using !InterGif.

Plot prepared by the Minor Planet Center (2006 Jan 5)

Keplertől Keplerig

A rezonanciák szerepe
keringési idők aránya pl. 3:1
Kirkwood-zónák

Rezonanciák terelik a földpálya közelébe az aszteroidákat

Felderítő programok

NASA Near Earth Objects Program

Potenciálisan veszélyes aszteroidák

pályák távolsága: 7.5 millió km

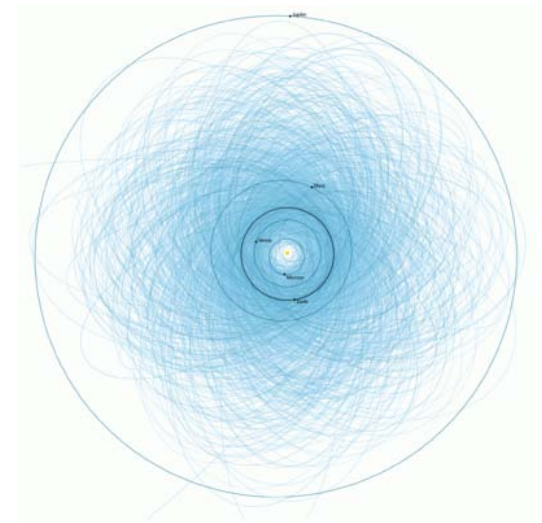
átmérő: 100 m

Ismert: 1451

háromszor ennyi lehet

cél: ezek nagy részének

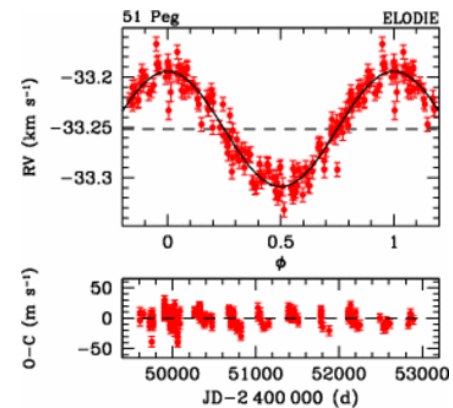
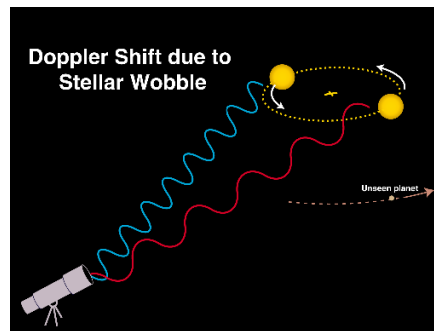
felfedezése néhány éven
belül

Exobolygók

Más csillagok körüli bolygórendszerek

1995 M. Mayor, D. Queloz: 51 Pegasi

Jelenleg: 810 bolygórendszer

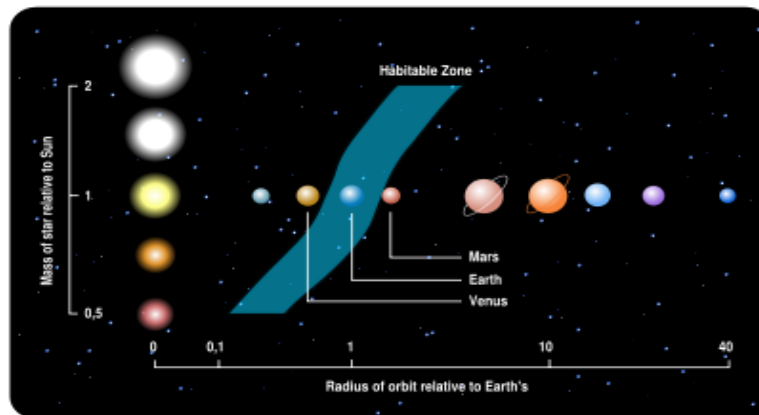
1070 bolygó

177 többszörös rendszer

Keplertől Keplerig

Cél: bolygórendszerek keletkezésének megértése
lehetséges máshol élet?

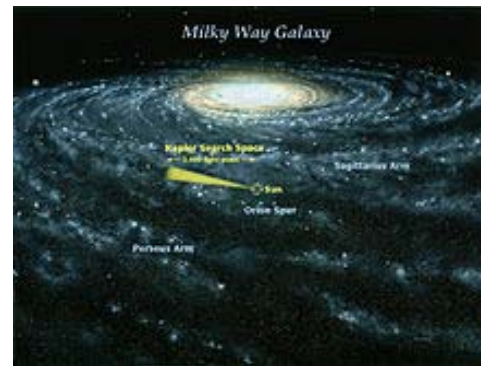
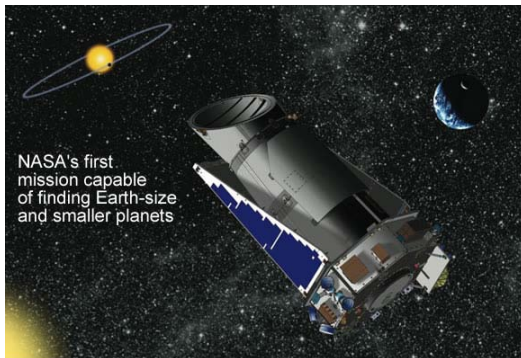
lakhatósági zóna: víz folyékony halmazállapotban

pályáknak hosszú ideig stabilnak kell maradni

A Kepler űrtávcső (NASA)

2009-2013

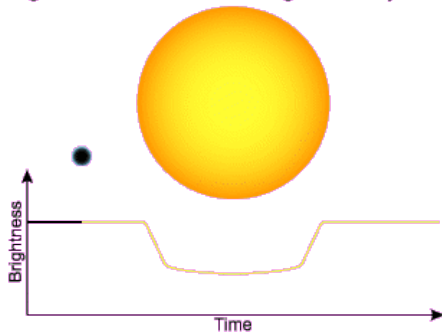
134 felfedezés

3568 bolygójelölt

becslés: 25 milliárd Földhöz hasonló bolygó lehet
a Tejútrendszerben

Megfigyelési módszer: átvonulási fotometria
140 000 csillag fényváltozásait figyeli

Light Curve of a Star During Planetary Transit

Merkúr átvonulás

Érdekes felfedezések:

647 Föld-méretű, 10 a lakhatósági zónában

Ma már tudjuk:
a csillagok körül
bolygók is vannak

Van Gogh: Éjszaka a Rhone-on
(Arles, 1888)

Köszönöm!

www.meetthescientist.hu

